

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . 50 L — b.
Negyed évre 25 L — b.
Egy hóra . . 9 L — b.
Nyilttér sora 6 L — b.
Hird. politsora 3 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
hetenként kétszer:
csütörtökön és
vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Soseana Gen. Averescu-nál 4

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diósné Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

Ludendorff megfujta a harci riadót.

A bajor nacionalista mozgalom, amelynek élén Hitler áll, de akinek háta mögött ott találhatók a német nacionalizmus nagy oszlopai is, elérte a tetőfokát s nincs kizárva, hogy a legközelebbi napon már a teljes erővel megindult német polgárháborúról hoz hirt a táviró . . .

A berlini lapok telve vannak rémhírekkel és Hitler embereinek fegyverkezésével. Politikai körökben azt beszélik, hogy a bajor nacionalisták egész Északnémetországot körülhálózták és fegyveres rohamra készülnek Berlin ellen. Jénából a hazafias diákegyesület tagjai, akikről köztudomású, hogy felesküdték Hitlernek, elűntek. Egész Északnémetországban, Mocklenburgban és Pomerániában toborozzák és összevonják a harci szervezeteket.

Ugy hírlik, hogy Stresemann kancellár az utolsó percben letett arról a szándékáról, hogy erőlyes rendszabályokat fogantossion a bajor nacionalisták ellen, mert bizik abban, hogy a bajor kormány, miután a szociálisták kiléptek a birodalmi kormányból, hajlandó lesz az engedékenységre.

Az Augsburger Zeitung egyik száma a nacionalisták oldalán álló Ludendorff tábornok

cikkét közli, amelyben Ludendorff többek között a következőket írja:

— A hazafias népmozgalom észszel nem érhető fel, a szívnek kell azt éreznie, amely nagyranöveli a faji öntudatot s nagygyá fogja tenni a német birodalmat.

— Harcot hirdetek minden belső ellenség ellen, aminő a marxizmus és a materializmus, de harcot hirdetek a zsidók ellen is, valamint a pacifizmus, partikularizmus, szeparatizmus, parlamentarizmus s végül a külső ellenségek ellen. *Felvesszük a küzdelmet a világ kölcsöntökéje ellen, amely éppen úgy, mint a bolsevizmus, a zsidó nép uralmának a kifejezője.*

A legujabb táviratok szerint a bajor nacionalisták magukhoz ragadva a hatalmat, kiáltották a bajor nemzeti diktatúrát. Ludendorff lett a nemzeti hadsereg főparancsnoka és Kahr Bajorország kormányzója.

A bajor puccs különösen a franciák körében keltett nagy feltűnést. A német helyzet kezd mind érdekesebbé válni.

Budapesten is számos letartóztatás történt a bajor puccsal kapcsolatban. Bajor és magyar nacionalisták között összeköttetést fedeztek fel, ami veszedelmessé válhatott volna Magyarországra nézve.

vember 17-én tartja e havi rendes ülését. A tárgysorozaton az 1924. évre megállapítandó költségvetésen kívül számos fontos ügy szerepel.

— **Benkő Sándor volt járásbíró balesete.** Könnyen vezetéssé válható baleset érte tegnapelőtt Benkő Sándor volt járásbíró, aki a torjai erdőben néhány vadásztársával vadászott. Oly szerencsétlenül esett el, hogy a fegyvere elsült, a golyó a jobb tenyerét átütötte és nagy roncsolást végzett rajta. Az első segélyt ifj. dr. Vajna Gábor torjai orvos nyújtotta, majd a Rudolf-kórházban végeztek rajta operációt. A jobb hüvelykujját többől le kellett metszeni s félő, hogy még két ujját szintén amputálni kell.

— **Működik a lakáshivatal.** Városunkban is felállították újból a lakáshivatalt.

— **Zágoni Gábor közjegyző meghalt.** A régi közeletnek egy markáns egyénisége, Zágoni Gábor sepsiszentgyörgyi közjegyző életének 77. közjegyzőségének 48-ik évében november 4-én délután meghalt. Halálát Zágoni Lajos közjegyzőhelyettes gyászolja. Csak pár éve, hogy Sepsiszentgyörgyre neveztetett ki s ezen idő alatt mindenki megtanulta tisztelni és becsülni.

— **Bezárták a Vigadót.** Annak idején a Székely Ujság is felhívta a hatóság figyelmét, hogy a Vigadó színházterme veszedelmes állapotban van, egy nagyobb mulatság alkalmával könnyen katasztrófa történhetik. A hatóság a napokban a Vigadót bezárta és a kijavítását rendelte el. Remélhető, hogy a javítással 2—3 hét alatt készen lesznek és a Vigadó nagyterme újból át lesz adva a mczinak és a mulatságoknak.

— **A Cipész Ipartársulat közgyűlése.** A Kézdivásárhelyi Cipész Ipartársulat f. hó 18-án, vasárnap délután 3 órakor tartja évi közgyűlést a Vegyes Ipartársulat főtéri helyiségében, melyre ezuton is meghívja a társulat minden egyes tagját az elnökség.

— **Az Erdélyi Segélyiroda új helyisége.** A bukaresti Erdélyi Segélyirodát a Str. Caragiale 15. alól a Str. Siti Voivozi 12. sz. alá helyezték át.

— **A vármegyei telefonhálózat kiépítése** javában folyik. A Sepsiszentgyörgyben már a vége felé közeledik. A nagyszerű munka igen előnyös hatással van nemcsak a közigazgatásra, hanem közigazgatási szempontból is jelentős. Dr. Palteneanu vármegyei alispánt illeti ezért az elismerés.

— **Újabb iskolabezárások.** A felekezeti iskolák bezárásáról a közoktatásiügyi hatóságok különösképpen a Székelyföldet kedvelik. Ebben a tekintetben a brassói tankerület jár elől, mely pár hónap alatt mintegy ötven magyar iskolát csukott be. Legutóbb a háromszéki megyei Nagyajta, Árkos és Kálnok unitárius iskolái kerültek sorra. A jogcím a legtöbb esetben az, hogy az iskola működésének nincs törvényes alapja. A nagyajtai unitárius pap a napokban tartott főtanácsai ülés alkalmával örömmel tett jelentést egyházi főhatóságának, hogy a tanfelügyelői vizsgálat nagyon meg volt elégedve a nem régen épített, modern berendezésű iskolával. Mire a pap hazaérkezett, már várta a tanügyi hatóságnak az iskola működését be-szüntető végzése.

— **Egyetemi díjak.** Az egyetemek jogi fakultásán 1140 leutól 1800 leuig váltakoznak a taksák. A beiratkozások határidejét november 15-ig tölték ki. Felvételi vizsgák nem lesznek megtartva.

November 11. és november 26.

A Consum írja:

November 11. és november 26. Nagyrománia kereskedőinek és iparosainak legnagyobb két napja. Száz és száz-ezren, kenyérükért becsületesen dolgozó, családjukért harcoló, tisztességes kereskedők és iparosok ezen a két napon Nagyromániában követelni fogják a **spekulatörvény drákói szigorának és lealázó gyakorlatának megszüntetését.**

Büntető parancsok, végzések, ítéletek és vizsgálati jegyzőkönyvek ezrei fogják igazolni, hogy a törvény alkalmazása végzetes a kereskedelemre. Ma már a spekulatörvény végrehajtása üldözés jellegével bír és úgy hat, mintha a kereskedelmet akarná valamely meg-foghatalatlan gyűlölet a föld színéről el-söpörni.

A spekulatörvény drákói szigorát tetézik azok a súlyos adóterhek, melyekkel a kereskedelmet sújtják. A világ bármely más részén ismeretlen rettenetes adózási terheket róttak a kereskedelemre, melyeket elviselni képtelenség.

Az adókövetés igaztalanságai, az adó-behajtás elviselhetetlensége ellen demonstrálnak Nagyrománia kereskedői november 11-én. Erdély és Bánát összes kereskedő és munkaadó testületei tartanak demonstrációs gyűléseket, melyeken jegyzőkönyvbe foglalják a spekulatörvény alkalmazásából született drákói ítéleteket és azokat az adókiróvasokat, melyeknek tendenciozítása szembe-tűnő. Ugyanitt vá-

lasztják meg a bukaresti országos gyűlésre a delegátusokat.

Ezeket a mintegy 500 erdélyi és bánati gyűlésen szerkesztett jegyzőkönyveket és delegáltak névsorát legkésőbb 18 ig beküldik az erdélyi és bánati propaganda központba (Cluj, Sfatul Negustoresc.)

A kongresszus követeli a kereskedelem teljes szabadságát és a fejlődését akadályozó bilincsek összetörését.

A cluji propaganda-bizottság élén Evian Iuon volt államtitkár, elnök áll; tagjai: Tuffli Richárd volt attaché, Somogyi Mihály főtitkár, Muth Mihály titkár, Hintz Vilmos kereskedő, P. Aldica kereskedő, Rózsa Mór gyáros és a kereskedelem kiválóságainak gárdája. A bukaresti kongresszust rendező ötszázas bizottság elnöke L. P. Niculescu nagykereskedő, volt kereskedelmi miniszter, I. P. Niculescu fake-reskedő, a Sfatul főtitkára, Bukarest város polgármestere és a főváros legelőkelőbb kereskedői.

HIREK

Szombat, nov. 10.

— **Házasságok.** Szini Andor gyógyszerész ma házasságot kötött Szilveszter Klárka ur-leánynyal városunkban. — Ifj. Mágori Béla és Veress Annuska e hó 4-én házasságot kötöttek Gelencén.

— **Eljegyzés.** Hadnagy Herminke Zabola és Bölöni Antal Felsőcsernáton jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

— **Fekete Mihály járásbíró újból elfoglalta hivatalát.** A marosvásárhelyi ítélőtábla öttagu fegyelmi tanácsa folyó év október 20-án kelt jogerős határozatával Fekete Mihály vezető-járásbíró visszahelyezte a kézdivásárhelyi járásbíróshoz, elégtételt adva ezzel az ártatlanul meghurcolt járásbírónak, aki — amint értesülünk — már el is foglalta hivatalát.

— **Vármegyei közigazgatási bizottsági ülés.** A háromszéki megyei közigazgatási bizottság no-

— **Nágóné estélye.** Azok az estélyek, melyekben ott látható Nágóné Szabó Mária urnő keze, már előre jó bizonyítványai a sikernek. A nov. 6-iki estély pedig, melynek rendezése teljesen Nágóné kezében volt, a legteljesebb érdeklődést és sikert hozta magával. A műsor-nak sok megdicsérni valója akad, de mégis talán kiemelendő a kis lányok által bemutatott palotás. Szabó Magda groteszk szülő táncra is művészi értékű volt. Bámulattal néztük és megtapsoltuk Bodor Irmuska kecses táncszólóját. Megbámultuk azért, mert ez a kis leány süket-sége dacára oly ügyesen tanult be minden egyes mozdulatot, mintha semmi fogyatékosságban nem szenvedett volna. Gratulálunk Nágónénak, gratulálunk minden egyes szereplőnek.

— **Grasszál a skarlát.** Skarlát ütötte fel a fejét az ország minden részében, különösen a fővárosban, ahol tegnapig 234 esetet jelentettek be. Kolozsvárról is hasonló tartalmu jelentések érkeztek. A skarlát s minden más betegség legelső és legfőbb orvossága a tisztaság. E téren a legmesszebbmenő óvatosság ajánlatos s ha valahol mégis föllépne ez a veszedelmes betegség, azonnal jelentendő az orvosnak, hogy idejében legyenek megtehetőek a járvány leküzdésére irányuló lépések.

— **Csak ötven leuig használható az okmánybélyeg.** A pénzügyminiszterium rendelkezése alapján közölhetjük, hogy az okmánybélyeg csak ötven leu erejéig használható. Bármely okirat, vagy nyugtára, ha nagyobb összegű okmánybélyeg szükséges, azt az illetékes pénzügyigazgatóságnál, vagy adóhivatalnál készpénzben be kell fizetni. A befizetést lehet az aktára rávezetni, de a hatóság külön nyugtát is állíthat ki az összegről. Ez az intézkedés főleg azért történt, mert utóbbi időben nagymennyiségű okmánybélyeg hamisítására jött rá a hatóság, különösen Erdélyben a 20 leus címleteteket hamisítják, meglehetősen ügyesen.

— **Se születni, se meghalni nem tanácsos.** A Keleti Újság írja: A Székelyföldön az adók egész garmadáját találták ki. A képviselő testületek vannak hivatva újfajta adók megállapítására. Behozták így, hogy minden születést 10 leuval, minden halálesetet 10 leuval adóztatnak meg a legtöbb helyen. A szegény székely nép megvakarja a fejét s azt mondja: se születni, se meghalni nem tanácsos. — Más államokban a születést még jutalmazták is. — Nem elég egy szegény gyászoló családnak a kereső apa elhunyt, hanem a nyomort még adóval súlyosbitják.

— **A Rajna vidéki német mozgalmak,** melyek a nyugati német tartományoknak Poroszországtól való elválasztását célozzák, ma napjaink érdeklődésének középpontjában állanak. Az utódállamok közönsége ezekről az eseményekről csak igen hézagosszerű tudósításokból értesült, holott az események fejlődése a sorsunkra is a legnagyobb befolyással lehet. A Vasárnapi Újság e heti számában megjelenő képsorozat foglalatot ad az olvasónak a nyugati németországi mozgalmak méreteiről és bemutatja a tajor vezetőket, akiknek legnagyobb részük van az elszakító törekvések szításában.

Ezenkívül még egy csomó érdekes képet és szórakoztató olvasmányt közöl ez a szám, amelyre külön is felhívjuk az olvasó figyelmét.

Innen-onnan.

× **Átültetési kísérlet az emberen.** Rómban Max Thorek doktor előadást tartott az emberi szervek átültetéséről. Thorek nagyon lenézően nyilatkozott a fiatalítás eredményeiről, de annál jobb az átültetésre vonatkozó véleménye. Állatokon bemutatta a szem átültetését s a hallgatóság lelkesedve konstata, hogy a megvakított állat nemsokára látott az idegen szemmel. A kísérletező tudós azután kifejtette, hogy az átültetéssel szinte korlátlan lehetőségek nyílnak meg az orvostudomány előtt. Legnagyobb szenzációt keltett az a kijelentése, hogy ha szigorú rendszerességgel folytatják az átültetési kísérleteket, nemsokára lehetséges lesz „külön darabokból” embert összeállítani, amint ma összeállítják az automobiloikat.

× **Ember-fogatok lesznek Berlinben.** Berlinből jelentik: A tarifának állandó emelkedése az autó és bérkocsi üzemekben oly nagy visszaverést eredményezett, hogy az üzemek a bér-

kocsik felét kivonták a forgalomból. Egy konzorcium azt a javaslatot terjesztette a közlekedési hivatalhoz, hogy hajlandó a bérkocsitarifa fél összegéért oly háromkerekű kis kocsikat üzembe helyezni, amelyek egy két személy szállítására alkalmasak s amelyeket emberek huznának. Tehát hasonló fogatokról van szó, mint amilyenek a „riksák” Japánban. — Ezek az emberfogatok nyolc-tíz kilométer sebességgel közlekednének óránként, vagyis elérnék a lóval vont bérkocsik sebességét. A berlini lapok szociális szempontból erőteljesen állást foglalnak e terv ellen.

KÖZGAZDASÁG.

Angol tőke elhelyezkedése Romániában.

A Mercantil Insurance Comp. Ltd. londoni biztosító társaság megvásárolta a Gazdák Általános Biztosító r.-t. részvénytöbbségét s így érdekeltségébe vonta ezen biztosító társaságot. A Mercantil Insurance Comp. Ltd. angol biztosító társaság c-ca 100.000.000 angol font tőkével rendelkezik s ezért nagyfotossággal bír ez a biztosító közönség szempontjából, mert tekintettel az egyes államok ingadozó valutájára, a Gazdák Általános Biztosító Társaság háta megett egy erős valutájú állam legnagyobb viszontbiztosító társasága nyújtja a legmegfelelőbb garanciát.

A város hivatalos közleményei.

(E rovatban jelenik meg a város minden hivatalos, a lakosságot érdeklő városi hirdetmény, amire felhívjuk olvasóink figyelmét.)

No. 3441/1923.

Primaria orasului Targul-Sacuesc.

Publicatiune.

Consiliul orasului Targul-Sacuesc arendeara dreptul de vanat pe teritorul orasului si a padurilor „Katrosa” si „Kétág” prin licitatie publica, care se va tine la 26. Novembrie a. m. ora 10 in biroul primariei.

Licitatia se va preceda conform articolalea 78—83. din legea contabilitati publice.

Targul-Sacuesc, la 8. Novembrie 1923.

Morvay,

primar.

Elveszett

folyó hó 8 án, Kézdivásárhelyen 1 fekete bőrtárca, melynek tartalma 3825 leu és 1 drb. 3 hónapos csikó cédulája és Kocsis Gyula néven kiállított, leszerelési igazolvány. Megtalálójá egy bizonyos összeget kap, ha kézhez juttatja.

KOCSIS GYULA, Marcusa.

Tagjaink szives figyelmébe!

Nagyobb mennyiségű

porcellán, érc és zománcozott pléhedények érkeztek, melyeket minden versenyt felülmulva, a legolcsóbb árban árusítjuk.

Ugyiszintén mindennemű

fűszerárak, lámpák és háztartási cikkek a legolcsóbb napi árban kaphatók.

Kiváló minőségű asztali Ó-BOROK!!

Hangya szövetkezet, Kézdivásárhely.

Szén-utca 6. szám alatt levő
ház eladó.

Értekezni lehet: Czirmay Árpádnénál, Uj-ut 43. szám.

ELADÓ FÖLDEK.

Az ifj. Solyom Ferenc tulajdonát képező és a kézdivásárhelyi, felsőcsernátoni, alsócsernátoni, karatnavolái és szentlélekhatáron fekvő mintegy 15 hold szántó és 2 hold 425 □-öl kaszálós birtokot **folyó hó 11-ikén, vasárnap délután 2 órakor** ügyvéd irodánkban önkéntes árverésen a legtöbbet ígérőnek eladjuk.

Árverési feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Dr. Fekete András és dr. Elekes Béla ügyvédek.

Üzlet-áthelyezés!!

Vigadóban volt lisztraktáramat lekásomra, Szala-u. 2. sz. alá (Kovács újságárus ur mellé) helyeztem át, ahol mindentéle liszt maximális áron kapható. — A nagy közönség szives pártolását kéri:

Molnár Kálmán, malomtulajdonos.

KOVÁCS JÓZSEF kalapgyári üzletébe

Vasut-utca 33. szám, megérkeztek

a női filz, legfinomabb és legújabb divatu bécsi kalapok minden színben és a férfi és gyermek szövet-sapkák. Olcsó árak! Aki a beszerzésnél takarékoskodni akar, látogasson el a gyár üzletébe! Férfi és női ócska kalapok átalakítását a legújabb divat szerint vállalja a gyár.

Négy közép-iskolát végzett leány
állást keres.
Cím a kiadóhivatalban.

== Elsőrendű ==

fenyővizet és szilvapálinkát

:: gyárt és szállít jutányos áron ::

BAKÓ ISTVÁN gyümölcspálinka-főzdeje
SZENTKATOLNA.

Két, kereskedők vagy korcs-állvány eladó.
márosok által használható

— Cím a kiadóhivatalban. —

ÉRTESITEM a t. vevő közönséget, hogy
**vas-, fűszer-, üveg- és porcellán-
áru üzletemet**

Avarescu (v. Gábor Áron) utcából áthelyeztem a főtérré, saját házamba, a volt Jancsó Gyula utódai féle helyiségbe, hol a szakmába vágó árukból állandóan nagy raktárt tartok versenyképes áron.

Elsőrendű bánáti lisztek maximált áron kaphatók.

A vevő közönség további bizalmát kéri:

SZÉP ÖDÖN, kereskedő.

Szalma (zsupponként 8
len) és egy új **hajtókocsi**
eladó **Mágori Bálintnál.**

Egy jó házból való,

lehetőleg 2—3 középiskolát végzett fiu
TANULÓNAK felvétetik a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda r.-t. papírzüzetébe.

Dr. Ghetie-féle

román—magyar és magyar—román
szótár eladó a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda r.-t. üzletében.

KÉZDIVÁSÁRHELYI KÖNYVNYOMDA R.-T.

SZÉKELY UJSÁG, SZÉKELY MÉHÉSZ,
PLETYKA :: KIADÓHIVATALA

PAPIRÁRU-KERESKEDESEBEN

mindentéle irodai felszerelés, nyomtatványok, iskolai szükségletek, képes levelezőlapok, elegáns levélpapírok, üzleti könyvek, stb., stb., nagy választékban kaphatók.

MODERNÜL BERENDEZETT NYOMDAJÁBAN

gyorsan és csinos kivitelben készülnek hivatalos nyomtatványok, plakátok, könyvek, füzetek, névjegyek, esküvői kártyák, meghívók, stb. és egyéb nyomdai munkák.

Papíráru üzletébe bevezette a rövid- és gummi-árakat is.

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.